

Kommittédirektiv

En nationell samordnare för utbyggnad av kärnkraft

Beslut vid regeringssammanträde den 4 januari 2024.

Sammanfattning

En särskild utredare ska i rollen som nationell samordnare stödja regeringens arbete med att främja ny kärnkraft i syfte att uppnå en effektiv utbyggnad av kärnkraft i enlighet med den färdplan för ny kärnkraft i Sverige som Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har kommit överens om i ett tillägg till Tidöavtalet. Kärnkraften kommer att ha en avgörande roll både för att återupprätta en leveranssäker och trygg elförsörjning och för att åstadkomma en effektiv klimatomställning. En utbyggnad av kärnkraft kräver beslut och åtgärder av en rad aktörer i samhället, såsom myndigheter, kommuner, kraftbolag, nätföretag, leverantörer, kunder, utvecklare och finansiärer. Många aktörer är därmed involverade i processen som leder fram till att ny kärnkraft byggs.

Samordnaren ska bl.a.

- stödja Regeringskansliet med att följa upp och analysera hur arbetet med utbyggnaden av kärnkraft fortskrider samt identifiera behov av kompletterande åtgärder i syfte att driva arbetet framåt, och
- vara en kontaktpunkt för intressenter och aktörer inom kärnkraftsområdet och samverka med dessa i syfte att öka takten i etableringen av ny kärnkraft.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2026.

Uppdraget att stödja Regeringskansliet med att följa upp och analysera hur arbetet med utbyggnaden av ny kärnkraft fortskrider

För att kärnkraften ska kunna byggas ut i Sverige behöver åtgärder genomföras inom ett flertal områden och på kort tid. Det handlar bl.a. om att ta bort hinder för ny kärnkraft, underlätta finansieringen av investeringar i ny kärnkraft och säkra kompetensförsörjningen hos de olika involverade aktörerna. Regeringen har påbörjat arbetet med att undanröja hinder för ny kärnkraft samt med att underlätta och främja utbyggnaden av den. Ett flertal åtgärder har därmed redan vidtagits. Utbyggnaden av elproduktion behöver ske i takt med samhällets växande behov av el och utifrån totalförsvarets krav på en robust och motståndskraftig energiförsörjning. Kärnreaktorer kan framöver också få en viktig roll för att producera fossilfri värme och vätgas. Det behöver finnas goda förutsättningar för att följa upp och analysera hur arbetet fortskrider i förhållande till behoven.

Många aktörer är involverade i processen som leder fram till att det investeras i och byggs ny kärnkraft. Mot bakgrund av att det är flera decennier sedan ny kärnkraft byggdes i Sverige kan det under processens gång uppstå behov av åtgärder som hittills inte har förutsetts. Arbetet med att snabbt identifiera sådana åtgärder underlättas om regeringens och andra aktörers pågående arbete kan analyseras på ett sammanhållet sätt och i förhållande till vidtagna, pågående och aviserade åtgärder.

Samordnaren ska därför löpande

- följa upp genomförandet av regeringens beslutade och aviserade åtgärder i förhållande till färdplanen för ny kärnkraft i Sverige,
- sammanställa regeringens åtgärder och beskriva hur de sammantaget bidrar till att ny kärnkraft byggs i Sverige, och
- identifiera och uppmärksamma Regeringskansliet på behovet av kompletterande åtgärder som främjar utbyggnaden av kärnkraft.

Uppdraget att vara en kontaktpunkt för intressenter och aktörer inom kärnkraftsområdet

Ett flertal intressenter och aktörer är engagerade i frågor som rör utbyggnaden av kärnkraft i Sverige. Leverantörer, universitet och högskolor är exempel på intressenter som ser möjligheter att bidra med kunskap och kompetenser som är nödvändiga för att bygga reaktorer och utveckla befintlig och framtida kärnkraftsteknik. För andra intressenter, som

exempelvis kommuner, kan etablering av nya kärnkraftsreaktorer bidra till att stärka den lokala elförsörjningen och skapa arbetstillfällen.

Dessutom finns det flera aktörer som har en aktiv roll i processen som leder fram till en utbyggnad av kärnkraft, t.ex. kraftbolag, nätföretag, möjliga finansiärer och myndigheter.

För att ny kärnkraft ska komma till stånd är det viktigt att alla berörda aktörer kan samlas i arbetet med att få en tydlig riktning för en effektiv utbyggnad av kärnkraft i Sverige i enlighet med den färdplan för ny kärnkraft i Sverige som Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har kommit överens om i ett tillägg till Tidöavtalet. För detta behövs dialog mellan olika intressenter och aktörer om hur utbygganden av kärnkraft kan genomföras i den takt som behövs för att möta ett växande elbehov och utifrån totalförsvarets krav på en robust och motståndskraftig energiförsörjning.

Samordnaren ska därför

- informera intressenter och aktörer om regeringens arbete med att stärka förutsättningarna för investeringar i ny kärnkraft,
- samla intressenter och aktörer i syfte att identifiera hinder för ny kärnkraft,
- sammanställa och omsätta de identifierade hindren till rekommendationer om nya åtgärder,
- sammanställa och beskriva intressenternas och aktörernas arbete för utbyggnaden av kärnkraft i Sverige,
- följa utbyggnaden av kärnkraft i Sverige och löpande föra den kunskapen vidare till Regeringskansliet, och
- vid behov bistå vid möten mellan intressenter eller aktörer och Regeringskansliet genom att stödja planeringen och genomförandet av sådana arrangemang.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Samordnaren ska hålla sig informerad om och beakta relevanta arbeten som pågår inom Regeringskansliet, i andra utredningar och internationellt. Vid genomförandet av uppdraget ska samordnaren föra en dialog med relevanta aktörer och myndigheter. Samordnaren ska med utgångspunkt i respektive

departements ansvarsområde löpande ha kontakt med relevanta departement inom Regeringskansliet.

Samordnaren ska informera om det arbete som bedrivs inom ramen för uppdraget vid de tidpunkter och i den form som bestäms i dialog med Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet). Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2026. Av slutredovisningen ska det framgå hur verksamheten har bedrivits och vilka resultat som har uppnåtts.

(Klimat- och näringslivsdepartementet)